

SCRIPTA

Numéro Scripta : 1848

Auteur(s) : Eugène III [pape]

Bénéficiaire(s) : Évreux, Saint-Sauveur (abbaye, abbé)

Genre d'acte : bulle

Authenticité : non suspect

Datation : 1152

Action juridique : confirmation

Langue du texte : latin

Analyse

Le pape Eugène III confirme les biens de l'abbaye Saint-Sauveur d'Évreux.

Tableau de la tradition

Éditions principales

a. Piolin Paul, Sainte-marthe Denis de, *Gallia Christiana in provincias ecclesiasticas distributa*, t. XI, Paris, Palmé, 1874, Instrumenta ecclesiae Ebroicensis, n° VIII, col. 134-136.

Texte établi d'après a

Eugenius episcopus, servus servorum Dei dilectis in Christo filiabus Hilariæ abbatissæ sancti Salvatoris Ebroicarum ejusque sororibus, tam præsentibus quam futuris, regularem vitam professis, etc. . . . Prudentibus virginibus quæ sub habitu religionis accensis lampadibus juxta evangelicum verbum paratas se exhibent cum sponso suo Jesu Christo intrare ad nuptias apostolicum convenit adesse præsidium, ne forte cujuslibet temeritatis incursus aut eas a pio proposito revocet, aut robur, quod absit, sacræ religionis infringat. Eapropter, dilectæ in Christo filiæ, vestris justis postulationibus clementer annuimus, et præfatam ecclesiam in qua divino estis mancipatæ famulatui, sub beati Petri et nostra protectione suscipimus, et præsentis scripti privilegio communimus, statuentes ut quascumque possessiones, quæcumque bona eadem ecclesia in præsentis juste et canonice possidet, aut in futurum concessione pontificum, largitione regum vel principum, oblatione fidelium, vel aliis justis modis Deo propitio poterit adipisci, firma vobis et his quæ post vos successerint, et illibata permaneant ; in quibus hæc propriis duximus vocabulis exprimenda: Ex dono comitis Ricardi duo molendina Ebroicis, unum annonarium, alterum tannetarium, cum terra quæ pertinet ad eadem molendina, et decima molendinorum, censuum et vivarii de Troz-comitissæ, et decima omnium reddituum et exituum totius forestæ Ebroicensis, decimam mellis ipsius forestæ, venationis et denariorum de essartis quæ fient in ipsa foresta, et quidquid demum comes habebat Asneriis in dominio suo, exceptis feodis militum, et bosco et aqua. In aqua tamen dedit piscationem quæ a vulgo dicitur Croignum-Clavillæ, terram ad dimidiam carrucam, Hundovillam, et quidquid ad eam pertinet, et moltam de Dauboio, et Escauvilla Gravigneii, decimam molendinorum et totius domini comitis, præter decimam bladi apud Guitebuet, decimam domini ejusdem comitis, lanæ scilicet, caseorum et ceriarum quæ ibi fiunt: apud Albam-viam decimam lanæ, caseorum, telonei, census et omnium reddituum in denariis, octo hospites et terram ad dimidiam carrucam: apud Bavent. centum solidos, ultra Sequanam decimam omnium reddituum et exituum quicumque fuerint forestarum de Tractu, Cravenchon et Caudebec, et decimam molendinorum de Maisnil et de Cravenchon: apud Dourenc decimam molendinorum telonei, census burgensium et estoblagii porcorum, et herbagii ovium quas habent burgenses, et duas garbas hortorum burgensium, lini, cannabis et cujuslibet alterius rei, decimam quoque de terra quæ vocatur Troz-comitis, et duas garbas de terra rusticorum, et duas garbas de Essartis. Ex dono comitis Guillelmi, sex marcas argenti in Anglia, quas prior et monachi de Nogento super Andelam debent vobis

annuatim exsolvere. Ex dono comitis Amaurici ferias sancti Leodegarii Ebroicis, et decimam de porcariis suis de Guaz forestarum, et totam decimam terrarum veterum et novellarum quæ pertinent ad Guaz forestarum de Tractu, et Cravenchon, et Caudebec ; decimam quoque de haia de Lentot de omnibus illis quæ decimantur. Ex dono Anshetilly de Autolio, molendinum de Alba via, et vineam unam, et duos hospites in Fovilla ; ex Helmaci de Autolio aquam de Gravigneio, ex dono Richardi filii Herluini decimam molendinorum de Garenis, decimam sancti Andreæ ex dono Osennæ, concessu Radulphi filii Othonis, duos burgenses in vico sancti Taurini, quietos ab omni consuetudine ; in episcopatu Ebroicensi omnes ecclesias et decimam bladi forestæ Ebroicarum ; ecclesiam S. Jacobi de Essartis, cum decima de bosco et plano ; ecclesiam de Caugeio, cum decima et triginta acras terræ in eadem villa ; ecclesiam de Guichenvilla cum decima ; decimam de Buissondrœlini et de Folmuchon ; ecclesiam de Nova-villa cum decima, et triginta acras terræ in eadem villa ; ecclesiam de Ferreriis cum decima ; ecclesiam de Lacella cum decima, et terram ibi ad dimidiam carrucam et hospites quos ibidem habetis ; ecclesiam de Boore cum eo jure quod competit vobis de decima ipsius ecclesiæ in episcopatu Luxoviensi ; ecclesiam de Boisseio, cum decima ipsius villæ et sexaginta acras terræ in eadem villa ; decimam de Lambervilla ex dono uxoris Wauchelini de suo patrimonio, medietatem villæ quæ dicitur Capelle, jus quod habetis in ecclesia ejusdem villæ. In episcopatu Carnotensi, ex dono Amaurici de Domo-rotunda, dimidiam villam de Orviller. Præterea quoniam supradictus comes Ricardus immunitatem quam habebant servientes de mensa sua servientibus vestris pro suæ animæ salute concessit, et ecclesiam vestram ab omni sua et successorum suorum consuetudine ac gravamine liberam reddidit et quietam, datisque feriis quæ fiunt in Annuntiatione Dominica in atrio ecclesiæ beatæ Mariæ bonæ memoriæ Guillelmo tunc Ebroicensi episcopo, animarum cura tantum ei et ejus successoribus reservata, omni pravæ consuetudini eam et exactioni episcopali exemit, nos etiam id auctoritate apostolica confirmamus, et futuris temporibus inconcussum permanere decernimus. Decernimus ergo ut nulli omnino hominum liceat præfatam ecclesiam temere perturbare, aut ejus possessiones auferre, vel ablatas retinere, minuere, vel quibuslibet vexationibus fatigare, sed omnia integra conserventur eorum pro quorum gubernatione et sustentatione concessa sunt usibus omnimodis profutura, salva diœcesanorum episcoporum canonica justitia. Si qua igitur in futurum ecclesiastica secularisve persona hanc nostræ constitutionis paginam sciens contra eam temere venire tentaverit, secundo tertiove commonita, si non satisfactione congrua emendaverit, potestatis honorisque sui dignitate careat, reamque se divino judicio existere de perpetrata iniquitate cognoscat, et a sacratissimo corpore et sanguine Dei et Domini redemptoris nostri Jesu Christi aliena fiat, atque in extremo examine districtæ ultioni subjaceat ; cunctis autem eidem loco justa servantibus, sit pax Domini nostri Jesu Christi quatenus et hic fructum bonæ actionis percipiant, et apud districtum judicem præmia æternæ pacis inveniant, amen amen. Ego Eugenius catholicæ ecclesiæ episcopus. Ego W. presbyter cardinalis ecclesiæ Lateranensis. Ego Hubaldus presbyter cardinalis tituli S. Praxedis. Ego Manfredus presbyter cardinalis tituli S. Sabinæ. Ego Aribertus presbyter cardinalis tituli sanctæ Anastasiæ. Ego Rolandus presbyter cardinalis tituli sancti Marci. Ego Conardus Sabinensis episcopus. Ego Ismarus Tusculanus episcopus. Ego Hugo Ostiensis episcopus. Ego Odo diaconus cardinalis sancti Georgii ad Velum aureum. Ego Gregorius diaconus cardinalis S. Angeli. Ego Guido diaconus cardinalis sanctæ Mariæ in Porticu. Ego Jacinthus diaconus cardinalis sanctæ Mariæ in Cosmedin. Ego Johannes diaconus cardinalis sanctorum Georgii et Bacchi. Ego Gerardus diaconus cardinalis sanctæ Mariæ in Via-lata. Datum Laterani per manum Bosonis S. Romanæ ecclesiæ scriptoris, X Februarii, indictione XV, Incarnationis Dominicæ anno M. CLII, pontificatus vero domini Eugenii papæ III, anno octavo.